

คำนิยม

ผมตั้งคำถามกับตัวเองเมื่อคิดจะเขียนคำนิยมนี้ว่า ผมควรจะเขียนให้ใครอ่านดี ระหว่างเด็กนักเรียน ครู พ่อแม่ หรือพระอาจารย์ เพราะกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างย่อมทำให้ผมสาระและวาทะแตกต่างกันออกไป แต่ถ้าผมเลือกผมอยากให้ ครูหรือพ่อแม่ หรือแม่แต่พระอาจารย์อ่าน ให้เด็กฟังนั่นแหละดีที่สุด ผู้ใหญ่ คือ ผู้ที่ผ่านโลกผ่านทุกข์ มาก่อนมีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตทั้งในวัยที่เป็นเด็กและในขณะที่เป็นผู้ใหญ่ จึงเป็นหน้าที่สำคัญที่ต้องช่วยชี้แนะและปรับประคองให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ว่าอะไร คือ ความหมายที่แท้จริงของการ เดินทางไปสู่เป้าหมายของสิ่งที่เรียกว่า “ชีวิต” คำตอบนั้นมิได้มากมาย เพราะมนุษย์มีหน้าที่ต้องเรียนรู้ การศึกษาก็คือการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง ที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นเพื่อพัฒนา ชัดถลาและเอื้อต่อการทำประโยชน์ให้กับมนุษย์ด้วยกันในรูปแบบต่างๆ อย่างเป็นระบบ มนุษย์กับการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่อยู่คู่กัน

การศึกษาที่สูงสุดที่มนุษย์พึงจะได้และเข้าถึง คือ การศึกษาถึงความเป็นมนุษย์ในตัวมนุษย์เองนั่นแหละ มิได้อยู่ไกลเลยหรือถ้าหากจะเรียกว่าอยู่ใกล้ๆ ก็ยังรู้สึกว่ายากเกินไป เพราะความจริงอย่างที่บอกคือ อยู่ในตัวมนุษย์นั่นเอง

อยู่ที่ “จิต” ของมนุษย์นั่นแหละ จิตที่พัฒนาไปสู่ “ปัญญา”

ถ้าถามผมว่าอะไรคือสิ่งที่มีค่าที่สุดในชีวิตของผม ผมตอบได้อย่างไม่ลังเลใจและไม่ต้องคิดเลย คือการได้พบธรรมะในพระพุทธศาสนา เป็นธรรมะที่ช่วยทำให้ผมเข้าใจโลกและชีวิต มากขึ้น ทำให้ผมได้พบ “จิต” ที่อยู่ภายในตัวผมเอง เมื่อผมมีจิตของผมมีสติ สติทำให้เกิดปัญญา และปัญญาทำให้ผมลด ละ เลิกเห็นแก่ตัว หันมาเห็นแก่ผู้อื่น เห็นแก่สังคมมากขึ้น ทำให้ผมพบว่า ผมมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น “ธรรมะ” จึงเป็นสิ่งวิเศษที่สุด ที่ไม่มีสิ่งใดในโลกนี้ และโลกไหนยิ่งไปกว่า

สำหรับน้องๆเยาวชน เป็นเด็กนักเรียนในที่อยู่ร่วมโพธิ์ร่มไทรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นอนาคตที่สดใสที่ต้องเติบโตต่อไปในโลกที่ปัญหาอันเกิดจากความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ เพราะจิตยังติดอยู่กับความโลภ โกรธ หลง หรือกิเลสมากขึ้น จนนำมาซึ่งความรุนแรง ความหลงผิด หรือมายาคติ อย่างยากเยียวยา

ทางรอดเดียวคือ การปลูกฝังธรรมะ ให้กับพวกเขาเหล่านั้น ได้พึ่งพาตนเองและเป็นที่ยึดเหนี่ยวให้กับผู้อื่นได้ สำหรับผม ธรรมะย่อมเป็นการศึกษาสูงสุดที่มนุษย์พึงจะฝึกฝนและพัฒนาได้

ทำอย่างไรให้หลักสูตรการศึกษาของไทยเราเต็มไปด้วยหลักธรรมะที่จะทำให้เด็กของเรา “พ้นทุกข์” “พ้นจากกิเลส” และ “นิพพาน” กันในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่นั้นคือสิ่งที่ท้าทายกระบวนการศึกษาของคนไทยเป็นอย่างมาก

ถ้าเราไม่ส่งเสริม “ธรรมะ” ให้เกิดขึ้นในใจของเขาแล้ว การศึกษานั้นก็จะทำให้เขา “ทุกข์” อย่างสาหัสที่สุด มาช่วยกันเถิด

ทำนุ้ขออนุโมทนาทุกท่านที่ช่วยกันปลูกฝังธรรมะให้กับเด็กและเยาวชนทุกคน

ธรรมะรักษาทุกท่านตลอดไป

แทนคุณ จิตต์อิสระ

๐๘๑-๘๔๒-๘๒๗๑